

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.IV.37.619/2021/9.

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró, Dr. Dobó Viola bíró

A felperes: Felperes1 Cím2

A felperes képviselője: Mayer M. Balázs Ügyvédi Iroda (Cím3, eljáró ügyvéd: Dr. Mayer M. Balázs ügyvéd)

Az alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság Cím1

Az alperes képviselője: Dr. Petró Szilvia kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott döntéssel kapcsolatos közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék 103.K.701.098/2020/24. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 103.K.701.098/2020/24. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Kft1. (a továbbiakban: jogelőd konzorciumi tag) az egyéb érdekelt1 (a továbbiakban: kedvezményezett) közösen támogatásban részesült az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: EFOP) „Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében” tárgyú, EFOP.3.4.3.-16-2016-00023 azonosító számú projekt keretén belül, összesen 1.214.859.392 forint összeg erejéig. A projektet az Európai Szociális Alap és a hazai központi költségvetési előirányzat finanszírozta, vissza nem térítendő támogatás formájában.

[2] A támogatási szerződést az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: kezdeményező) – mint támogató irányító hatóság – a kedvezményezettel 2017. június 7-én kötötte meg, melynek értelmében – a projekt közös megvalósítása esetén – konzorciumi együttműködési megállapodás kötése szükséges, amely a támogatási szerződés mellékletét képezi. A jogelőd konzorciumi tag és a kedvezményezett által 2017. május 18-án megkötött konzorciumi megállapodás értelmében a jogelőd konzorciumi tagot a teljes támogatási összegből 200.000.028 forint illette meg.

[3] A felperes és a jogelőd konzorciumi tag megállapodása és a kedvezményezett hozzájárulása alapján, 2018. november 1-én a jogelőd konzorciumi tag helyébe – minden kapcsolódó jog és kötelezettség tekintetében – a felperes lépett. A felperes és a kedvezményezett az újabb konzorciumi együttműködési megállapodást 2018. november 26-án kötötte meg. E megállapodás 3.6. és 9.2 pontja, valamint a támogatási szerződés 5. pontja értelmében a tagok felelőssége az általuk megvalósított projektrész tekintetében önálló, a közbeszerzési jogsértés, illetve szabálytalanság megállapítása esetén a visszafizetési kötelezettség tekintetében is, a többi konzorciumi tag magatartásáért, illetve mulasztásáért nem tartoznak felelősséggel. A konzorciumi tagsere tényét a kezdeményező és a

kedvezményezett 2019. február 12-én rögzítette a támogatási szerződés 2. számú módosításában.

[4] A fentieket követően 2019. március 1-én a felperes – közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül – négy megbízási szerződést kötött a 2019. március 1. és 2020. május 31. közötti időszakra vonatkozóan, összesen 24.000.000 forint összértékben: Z. B. K., Dr. B. Z. és Dr. S. Z. megbízottakkal a projekttel összefüggő szakmai munkatársi feladatok ellátására, és Dr. K. Á. megbízottal a projekttel összefüggő oktatási és oktatás-fejlesztési feladatok ellátására.

[5] A szakmai munkatársak szerződésének 5. pontja szerint az ellátandó feladatok köre:

„a) Közreműködés a közösségi felsőoktatási képzési központ szolgáltatásfejlesztésében a képzési kínálat bővítése érdekében.

b) A területi lefedettség bővítése keretében a helyi közösség és vállalkozások felé irányuló tudásszolgáltatás keretinek megteremtése, ennek keretében a helyi igények felmérése. Az egész életen át tartó tanulás céljait szolgáló nem formális tanulási eszközök fejlesztésének, bővítésének formális végzettséget nem adó, egyéni motiváción és társadalmi igényen alapuló képzési programok, nem formalizált ismeretterjesztő kurzusok fejlesztésének, biztosításának támogatása.

c) Közreműködés a felsőoktatási szakképzés és egyéb rövid ciklusú képzések, a fejlesztő jellegű képzések fejlesztésében és biztosításában, valamint a vállalati igényeket kielégítő továbbképzések fejlesztésében.”

[6] Az oktatási feladatokra kötött szerződés 4. pontja szerint az ellátandó feladatok köre:

a) Oktatói közreműködés a közösségi felsőoktatási képzési központ oktatási feladataiban és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatás-fejlesztésben és képzési kínálatának bővítésében.

b) Részvétel a területi lefedettség bővítése keretében a helyi közösségek és vállalkozások felsőoktatás felé irányuló tudásszolgáltatás kereteinek megteremtésében.

c) Kutatási tanácsadás az életen át tartó tanulás céljait szolgáló, nem formális tanulási eszközök fejlesztése és bővítése érdekében.

d) Oktatói közreműködés a felsőfokú végzettséget nem adó, egyéni motiváción és társadalmi igényen alapuló képzési programok, ismeretterjesztő kurzusokban, illetve azok szakmai-tartalmi fejlesztésében és bővítésében.

[7] 2019. június 5-én és 6-án a kezdeményező helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizte a projekt végrehajtását, majd 2019. augusztus 8-án szabálytalansági eljárást indított. A jogorvoslati eljárást 2019. október 7-én kezdeményezte az alperesnél, arra hivatkozással, hogy a felperes a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 19. § (1)-(3) bekezdései szerinti részekre bontás tilalmának megszegésével, a Kbt. 4. § (1) bekezdésébe ütközően mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását. A tudomásszerzés időpontjaként 2019. augusztus 8. napját jelölte meg a Kbt. 152. § (2a) bekezdése alapján, a jogsértések időpontjaként pedig a szerződések megkötésének időpontját. A kezdeményezés tárgyát képezték a jogelőd konzorciumi tag által 2017. június 26. napjától 2019. március 1. napjáig megkötött megbízási szerződések is.

[8] 2019. november 1-én, a jogorvoslati eljárás alatt a felperes és a három szakmai munkatárs a megbízási jogviszonyokat – visszamenőleges hatállyal – határozott idejű munkaviszonyokká minősítették át, majd erről a felperes az alperest és a kezdeményezőt is tájékoztatta, és kérte a jogorvoslati eljárás megszüntetését. A 2019. december 9-én kelt tájékoztatása egyebek mellett az tartalmazta, hogy: „a szabálytalansági eljárásban érintett

beszerzések kapcsán, az elmúlt időszakban az alábbi intézkedések valósultak meg: [...] egymással a 2019. március 1-én kötött megbízási szerződésüket visszamenőleges hatállyal átminősítették a 2012. évi I. törvénynek (Mt.) megfelelően, így egymással határozott idejű munkaszerződést kötöttek.”

[9] Az alperes a jogorvoslati eljárást a kezdeményezés szerinti valamennyi szerződés tekintetében megindította, majd az eljárásokat D.493/2019. szám alatt egyesítette, és 2020. január 22-én kelt D.493/19/2019. számú határozatában – a felperes által kötött négy megbízási szerződés vonatkozásában – megállapította, hogy a felperes megsértette a Kbt. 110. §-ára tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését, és a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésére tekintettel 500.000 Ft bírságot szabott ki. Megállapította a felperes által kötött négy megbízási szerződés semmisségét, és hivatalból megállapította, hogy ezek esetében az eredeti állapot nem állítható helyre, majd az érvénytelenség jogkövetkezményeként további 500.000 forint bírságot szabott ki. A 2019. március 1. napját megelőzően kötött szerződések tekintetében pedig az eljárásokat a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette.

[10] Megállapítása szerint az nem volt vitatott, hogy a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerint eljáró kezdeményező 2019. augusztus 8-án indította meg a szabálytalansági eljárást, és a kezdeményezéssel érintett megbízási szerződések megkötésére 2019. március 1. napján került sor, ezért – a Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerinti tudomásra jutás figyelembe vételével – a Kbt. 152. § (2) bekezdés szerinti 60 napos szubjektív és 5 éves objektív határidők teljesültek, tehát a 2019. október 7-én benyújtott kezdeményezés érdemben elbírálható. Előrebocsátotta, hogy a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetén – a Kbt. 148. § (8) bekezdés c) pontja alapján – a szerződés megkötésének napja a jogsértés megtörténtének időpontja, ezért a jogorvoslati eljárás lefolytatásának nem akadályozza az, hogy a felperes átminősítette a szerződéseit. A jogsértések megtörténtét nem lehet semmissé tenni utólagos átminősítéssel, ezért az eljárás megszüntetésének nem lehet helye.

[11] Ezt követően vizsgálta a közbeszerzési eljárások mellőzésének jogszerűségét a Kbt. 3. § 24. pontja, a 4. § (1) és (2) bekezdése, valamint a 19. §-a alapján. Megállapította, hogy a felperes a Kbt. 5. § (3) bekezdése szerinti ajánlatkérő szervezet, ezért a Kbt. alanyi hatálya alá tartozik; ellenszolgáltatást teljesített, ezért a beszerzések visszerthesek, a négy megbízási szerződés becsült értéke a Kbt. 19. § (3) bekezdése alapján 24.000.000 forint; a szerződések alapján ellátandó oktatási és oktatás fejlesztési feladatok a Kbt. 8. § (4) szerint szolgáltatás megrendelésnek minősülnek, így azok a Kbt. tárgyi hatálya alá tartoznak.

[12] Ismertette, hogy a 2013. júliusa óta hatályos szabályozás szerint tilos részekre bontani olyan beszerzéseket, amelyek egységes beszerzésnek minősülnek. Az uniós, valamint a nemzeti joggyakorlat az „egy projekt” funkcionális megközelítést alkalmazza, amely szerint az egynek minősülő szolgáltatás kérdését azok eredményének gazdasági, műszaki funkciójához képest kell mérlegelni. Tipikusan egy beszerzésnek minősülnek az egy projekt teljesítésére szolgáló szerződések. Nem fogadta el a felperesnek azt a hivatkozását, hogy a megbízási szerződéseknél nem áll fenn a műszaki-gazdasági funkcionális egység, mert a megbízási szerződések tárgyát képező feladatok ugyanazon közvetlen célra irányultak, a projekt keretében megvalósítandó felsőoktatási intézményi fejlesztések, illetve a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének javítását szolgálták. Azok tárgya szinte minden esetben azonos volt, a szakmai munkatársi feladatok, valamint az oktatási és oktatás-fejlesztési feladatok nagymértékben hasonló tevékenységeket foglalnak magukba. A szakmai munkatársi feladatok ellátása nem igényel olyan speciális szakértelmet, amelyre tekintettel az a becsült érték meghatározása során egyértelműen elkülöníthető volna az oktatási és oktatás-fejlesztési feladatoktól. A vizsgált megbízási szerződések azonos projekt keretében kerültek

megvalósításra, a megkötésük körülményei és feltételei (pl.: az árajánlatkérések és a szerződések megkötésének ideje, az egyes szerződéses feltételek nagyfokú hasonlósága) alapján a beszerzésükről a beszerző egységesen döntött, és az időbeli összefüggés is fennállt. Továbbá a felperes többször egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy egy-egy megbízott képtelen volna teljesíteni az egybeszámított érték szerinti megbízási feladatokat, amely szintén a beszerzés egységességét támasztotta alá. A szerződések becsült értéke meghaladta a szolgáltatás megrendelésére vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatárt, ezért a felperesnek a Kbt. Harmadik Része szerinti közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia.

[13] A mellőzés jogkövetkezményeként a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján bírságot szabott ki. A Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva, a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződések semmisségét is megállapította, majd vizsgálta, hogy a Kbt. 137. § (3) bekezdése szerinti eset fennáll-e. Ennek körében arra jutott, hogy a szerződésekben megjelenített tevékenységek teljesítéséhez nem fűződött kiemelkedően fontos közérdek. Figyelemmel pedig arra, hogy e szerződések eredendően irreverzibilisek, az érvénytelenség jogkövetkezményeként további bírságot szabott ki, melynek mérlegelése során a felperes eljárást segítő együttműködő magatartását, és a jogsértés nyilvánvalóan szándékos voltának hiányát is értékelte.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[14] A felperes az alperes határozatával szemben keresetet terjesztett elő a Fővárosi Törvényszékhez. A jogorvoslati határidő lejártáig az Ákr. 2. § (1) és (2) bekezdéseinek megsértésére, a Kbt. 4. § (1) bekezdése és 19. §-a téves alkalmazására, valamint a Kbt. 9. § (8) bekezdés g) pontja téves mellőzésére hivatkozott, és erre alapítva a határozat megsemmisítését kérte. A bírságok összegét, a mérlegelés helyességét önállóan nem, csak azok jogalapját támasztotta.

[15] A jogorvoslati határidőn túl pontosított, kiegészített, majd megváltoztatott keresetében a felperes elsődlegesen a határozat megsemmisítését kérte a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi. I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 92. § (1) bekezdés b), c), d) pontjai alapján, arra hivatkozással, hogy a megelőző eljárásban okozott jogsérelem a perben nem orvosolható, és a közigazgatási cselekmény kizárólag az ügyben nem alkalmazható jogszabályi rendelkezésre alapított; másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését a Kp. 92. § (2) bekezdése szerint kérte, mert azt a közérdek sérelme, valamint a saját különösen fontos érdeke indokolja; harmadlagosan kérte – a Kp. 93. § alapján, fontos érdekére hivatkozással – a jogsértés tényének megállapítását; továbbá az alperes kötelezését a bírság visszafizetésére.

[16] A felperesi álláspont szerint az alperes megsértette a jogszerűség elvét, mert a hatáskörét nem a jogszabály keretei között, és nem rendeltetésszerűen gyakorolta, továbbá a szakszerűség és a jóhiszeműség követelményeinek nem megfelelően járt el, mert a határozat megállapításaiból kitűnően indokolatlanul megkülönböztető és részrehajló volt vele szemben. A támadott határozattal kapcsolatosan azt kifogásolta, hogy a helyszíni ellenőrzéskor a szabálytalanság gyanúja nem vele, hanem a kedvezményezettel szemben merült fel, ezért nem került sor olyan megállapításra, amely őt érintette volna, továbbá arra is hivatkozott, hogy bizonyos adatok rosszhiszeműen és valótlanul kerültek feltüntetésre, valamint az adatvédelmi és jóhírnévhez való jog súlyos megsértését is állította.

[17] Konkrét jogsértésként elsődlegesen azt jelölte meg, hogy az alperes nem értékelte önálló beszerzésként a megbízási szerződéseket. Álláspontja szerint ezen beszerzések szakmailag is és az ellátandó feladatok vonatkozásában is teljesen elkülöníthető tevékenységek, ezért téves az a megállapítás, hogy a szerződésekben a tevékenységek azonosak. A Kbt. 19. §-a azért nem alkalmazható a jelen esetben, mert egy megbízott képtelen lett volna teljesíteni a megbízási feladatokat, azok egyértelmű tartalmi különbözősége miatt. Ez a tény pedig, a Kbt. 19. §-a alkalmazását kizárja. A Kbt. 19. §-a szerinti tilalmi helyzet hiányában, nem szükséges alkalmazni a Kbt. 4. § (1) bekezdését sem. Az egybeszámítási kötelezettség kapcsán egyéb szempontokra is hivatkozott a felperes. Kifogásolta azt is, hogy a szakmai szempontrendszer vizsgálata csak elméleti síkon történt meg, az alperes nem vizsgálta tételesen a feladatokat. A határozatban csak a mérlegelési szempontokat rögzített és a módszertant ismertette anélkül, hogy érdemben adta volna magyarázatát a Kbt. 19. § (1) bekezdése alkalmazásának.

[18] A felperes azzal is érvelt, hogy a munkaszerződések, a bérszámfejtés és az elszámolások összessége azt igazolja, hogy jogilag és ténybelileg munkaviszony jött létre a felek között 2019. március 1-jétől, ezért a Kbt. 9. § (8) bekezdés g) pontja alkalmazásának lett volna helye. Az alperes ezért a határozatát kizárólag az ügyben nem alkalmazható jogszabályi rendelkezésre alapította, így nem álltak fenn az érvénytelenség alkalmazhatósága feltételei és jogkövetkezményei sem. A felek a jogviszonyukat teljeskörűen rendezték, a diszpozitív polgári jogi szabályok mentén eltérhettek a polgári jogi jogkövetkezmények alkalmazásától. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:88. § (2) bekezdése szerint, ha a semmis szerződés más szerződés érvényességi kellékeinek megfelelő, ez utóbbi érvényes, kivéve, ha az a felek feltehető szándékával ellentétes. A megbízási szerződések szakmai felülvizsgálata után a felek érzékelték, hogy tartalmilag munkaviszony jött létre közöttük, ezért egyező akarattal, érvényesen, munkaviszonyként rögzítették a jogviszonyt.

[19] A jogorvoslatra nyitva álló határidőn túl további beadványokat is előterjesztett a felperes, melyben az Ákr. 2. §, 81. § és 62. §-ának, a Kbt. 137. § (3) bekezdésének, 148. § (3)-(4) bekezdésének sérelmét állította. Bizonyítékként csatolta a helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet, a megbízási szerződéseket és a Függelégeket, a munkaszerződéseket és a kifizetések igazolásait, valamint a kiemelten fontos közérdek bizonyítására a médiában megjelent cikkeket és fotókat, valamint egy hatástanulmányt a felperes oktatási tevékenységére vonatkozóan. Indítványozta Dr. S. Z. tanúkenti meghallgatását, és a felperes törvényes képviselője személyes meghallgatását annak bizonyítására, hogy a szerződő felek eredeti szándéka is a munkaviszony létesítésére irányult, és az elkülönült szolgáltatások műszaki-gazdasági funkcionális egységben nem álltak.

[20] Az alperes védiratában a határozatában foglaltakat változatlanul fenntartotta, és a kereset elutasítását kérte, továbbá a felperes kötelezését a perköltségei viselésére. Hivatkozása szerint minden tényelődást, minden dokumentumot a jogszabályi keretek között, megfelelően vizsgált és értékelt, a döntése jogszerű. A becsült érték meghatározása, a beszerezni kívánt szolgáltatások között fennálló műszaki-gazdasági funkcionális egység megléte, nem a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés, vagy ahhoz tartozó függelék tartalma alapján vizsgálendő. A megbízási szerződésekből nem állapítható meg, hogy azoknak a Függelékek a részét képezték, és a szakmai munkatársak az árajánlatokat a szerződésekben és nem a Függelékekben szereplő feladatokra vonatkozóan tették meg. Felhívta a figyelmet arra, hogy a jogorvoslati eljárást 2019. október 15-én indította meg, és az átminősítésre azt követően, 2019. november 1-én került sor. A jogsértés megtörténte szempontjából azonban az átminősítés ugyancsak nem bír relevanciával, mert semmis szerződést utólag átminősíteni, érvényessé tenni így nem lehetséges. A Kp. 85. § (2)

bekezdésére utalva rámutatott, hogy a keresetlevél mellékleteként becsatolt jegyzőkönyvkivonat a jogorvoslati eljárásban nem állt a rendelkezésére.

Az elsőfokú ítélet

[21] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 2021. március 31. napján kelt 103.K.701.098/2020/24. számú ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a Kp. 85. § (1) bekezdése, a Kp. 37. § (1) bekezdése és a Kp. 46. § (4) bekezdése alapján jogsérelemre hivatkozni egyrészt az annak alapjául szolgáló tények, illetve azok bizonyítékai előadásával együtt lehetséges, illetve szükséges, másrészt csak a keresetindítási határidőig megengedett, éppen ezért a jogorvoslati határidőn túl előterjesztett bizonyítékok és jogséreلمي hivatkozások érdemi vizsgálatát mellőzte.

[22] A Törvényszék ítélete rögzítette, hogy a megbízási szerződések 2019. március 1. napjával történő megkötésének, valamint e naptól a közbeszerzési eljárás mellőzése bekövetkezésének ténye a perben egyértelműen megállapítható volt. A felperes a megkötött szerződések felek közötti utólagos átminősítésére a közbeszerzési jogsértés hiányát állítva sikerrel nem hivatkozhat, helytállóan alkalmazta az alperes a Kbt. 148. § (8) bekezdés c) pontját, mely szerint a jogsértés megtörténtének szempontjából a megbízási szerződések megkötése időpontjának van jelentősége, mert a mellőzés tényével a jogsértés ebben az időpontban már megvalósult. A felperes Kbt. 9. § (8) bekezdés g) pontjára való hivatkozását alaptalannak találta, a munkajogviszonyra nézve előadott tények alátámasztásaként hivatkozott bizonyítékokat figyelmen kívül hagyta és az ennek érdekében indítványozott bizonyítások lefolytatását, mint szükségtelent, mellőzte.

[23] Az ítélet szerint az alperes a határozatában megfelelően részletes, helytálló és okszerű indokát adta annak, hogy a munkaviszonyok létrehozása miért nem lehet akadálya a jogorvoslati eljárás lefolytatásának. A munkaviszonyok létrehozásának jogi jelentőségét helyesen értékelte, ezért az eljárása ebből következően nem volt sem rendeltetésellenes, sem részrehajló, ezért az Ákr. 2. §-ának sérelme sem következett be. Utalt rá, hogy a közbeszerzési határozat felülvizsgálatára irányuló perben eljáró bíróság nem a szerződő felek között létrejött jogviszonyok jogszerűségét, hanem – a perrendi jogszabályok keretein belül – az alperes döntésének és eljárásának jogszerűségét vizsgálja, és hatáskör hiányában polgári jogi jogvitára tartozó kérdéseket nem bírálhat el.

[24] Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy a felperes hivatkozásával ellentétben a határozat 59. pontja megfelelő részletességű indokolást tartalmazott arra vonatkozóan, hogy miért kellett a beszerzéseket egységes beszerzésként kezelni, és abban az alperes számot adott arról is, hogy a fő- és a kiegészítő szempontok az adott esetben miként érvényesülnek. A határozat megfelelő terjedelmű, megalapozott és okszerű indokolást tartalmaz, az Ákr. 81. § (1) bekezdését és az Ákr. 62. §-át az alperes nem sértette meg, és eljárása az Ákr. 2. §-ába sem ütközött. A felperes alaptalanul kifogásolta az alperesnek azokat az érveit, melyek az „egy projekt” funkcionális megközelítésre vonatkozó azt a joggyakorlatot illetik, hogy az egy projekt teljesítésére szolgáló szerződések tipikusan egy beszerzésnek minősülnek. A döntés rögzítette, hogy a részekre bontás tilalma nem az adott projekt több szerződés által való megvalósítását tilalmazza, hanem azt, hogy a beszerzésre – a közbeszerzés becsült értékének nem megfelelő meghatározása eredményeként – nem megfelelő közbeszerzési eljárás lefolytatásával vagy közbeszerzési eljárás nélkül kerüljön sor.

[25] Az ítélet megállapította, hogy a felperes formai értelemben véve maga sem vitatta, hogy a megbízási szerződésekben található feladatok közel azonosak, illetve nagyon hasonlóak voltak. A felperes által becsatolt Függelékek bizonyítékként a bíróság szerint nem voltak elfogadhatók több okból, köztük azért sem mert a szerződésekből nem volt megállapítható, hogy azoknak a részét képezték volna. A szakmai funkcionális elkülöníthetőséget tehát a felperes sem a jogorvoslati eljárás, sem a közigazgatási per alatt nem támasztotta alá megfelelő bizonyítékokkal. A felperes a beszerzést egységesen tervezte, és azokról egységesen is döntött, mert valamennyi árajánlatkérés 2019. február 15. napján kelt; a szerződések mindegyikét 2019. március 1-én kötötték; és a szövegezés nagyfokú azonossága, a szerződések megkötésének körülményei és a szerződésekben rögzített feltételek is ezt támasztották alá. Ezen túl a megbízási szerződések időbeli összefüggése is megállapítható volt, mert a beszerzéseket azonos költségvetési évben, egy projekt keretén belül, egy közös cél érdekében valósította meg a felperes.

[26] Az elsőfokú bíróság szerint tehát az alperes jogszerűen állapította meg, hogy a megbízási szerződések tárgyát képező tevékenységek egységes beszerzést képeztek, ezért a felperes jogsértő módon nem vette figyelembe az összes szerződés értékét a beszerzés becsült értékének a meghatározása során, ezáltal – a Kbt. 110 §-ára tekintettel – a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét megsértette. A felperes ezért alaptalanul hivatkozott arra is, hogy a Kbt. 19. §-a szerinti tilalmi helyzet fennállása hiányában a Kbt. 4. § (1) bekezdése sem alkalmazható.

[27] A Törvényszék rögzítette, hogy a felperes – jogorvoslati határidőn belül – a bíróságoknak az összegét nem, csak a jogalapját támadta, ezért az elsőfokú bíróság az alkalmazott bírágok mértékét nem vizsgálta. Figyelemmel továbbá arra, hogy a felperes minden további jogsérelmet csak jóval a keresetindítási határidőn túl adott elő, a bíróság ezek vonatkozásában sem végezhetett érdemi vizsgálatot.

[28] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Törvényszék szerint az alperes határozata nem volt jogszabálysértő, ezért az alaptalan keresetet – a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja szerint – elutasította.

A felülvizsgálati kérelem

[29] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben egyfelől kérte a jogerős ítéletének megváltoztatását, az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az első fokon eljáró bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását. A felülvizsgálati kérelem szerint elsőfokú ítélet sérti az Mt. 2. §, 42.§, 52.§-át, a Kbt. 9. § (8) bekezdés g) pontját és 19. § (1)-(3) bekezdését, a Kp. 78. § (1)-(2) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 276. §-át, az Akr. 62. §-át.

[30] A felperes szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte a perbeli jogviszony (munkaviszony vagy megbízási jogviszony) létrejöttével kapcsolatos bizonyítékokat, illetve mellőzte az ezzel kapcsolatos bizonyítási eljárást. A felperes szerint az ítélettől eltérően az alperesnek feladata lett volna a szerződések vizsgálata, azok megfelelő értékelése, s annak megállapítása, hogy a felek között munkaviszony állt fent, s így a szerződések a Kbt. 9. § (1) bekezdés g) pontjára figyelemmel annak alkalmazási körén kívül estek.

[31] A felperes több, közzétett döntésre hivatkozva (BH2020.373., BH2003.432., BH1997.99., BH2005.102., BH1997.187., BH2001.445., BH2011.114., EBH2002.677., EBH2001.576., Kúria Mfv.10.914/2011/5.) előadta, hogy a támadott ítélet jogkérdésben eltér a korábbi bírói gyakorlattól. Így a felek között létrejött jogviszony minősítése körében arra a bírósági gyakorlatra hivatkozott, hogy a munkáltató és a magánszemélyek között létrejött szerződést tartalma szerint kell minősíteni, s a szerződő felek akarata sem vonhatja ki a munkaviszonyt a munkajog szabályai alól. A szerződéses szabadság elve a szerződés tartalmának meghatározására, s nem a szerződés elnevezésére terjed ki. Ezt pedig mind az eljáró alperesi hatóságnak, mind az elsőfokú bíróságnak figyelembe kellett volna vennie. Ugyanis a felperesi érvelés szerint a munkaviszony és a megbízási jogviszony elhatárolása csak a szerződés és a tényleges munkavégzés tartalmi vizsgálata alapján lehetséges.

[32] Kiemelten hivatkozott a BH2020.373. számú közzétett döntésre, mely úgy foglalt állást, hogy: „Amennyiben a megbízási jogviszony alapján a munkát végző személynek a tevékenységét alá-fölé rendeltségi viszonyban, utasítások szerint, kötelezően megállapított 4 órás rendelkezésre állás és személyes közreműködés mellett kellett elvégeznie, foglalkoztatása ténylegesen munkaviszony keretében valósult meg.” A felperes szerint e döntés jelen ügy szempontjából is fontos megállapításokat tartalmaz és azok relevanciával bírnak, mivel a felperes által megkötött szerződésekhez nagyon hasonló a már elbírált ügyben szereplő szerződéses viszony is. Kiemelte, hogy a szerződött személyeknek a feladataikat minden esetben személyesen kellett ellátniuk, azt nem adhatták ki alvállalkozásba. Ez pedig azt erősíti, hogy valójában a projektben egy sokkal szorosabb együttműködést igénylő munkakapcsolat jött létre a felek között, azaz tartalma szerint munkaviszony.

[33] A felperes vitatta az ítélet [47]-[48] pontjainak azon állítását, mely szerint az alperes elvégezte a szerződések tartalmi vizsgálatát, s így jogszerűen állapította meg, hogy a szerződések tárgyát képező tevékenységek egységes beszerzést képeztek. A felperes szerint az alperesnek nem a projekt közös végső célját kell a részekre bontásra vonatkozó szabályok vizsgálata során mérlegelni, hanem az ellátandó tevékenység konkrét célját és csak abban az esetben állapítható meg az összefüggés, ha az önállóan ellátott szolgáltatások között van átfedés, azok egymásra épülnek. Ezt a Közbeszerzési Döntőbizottság korábbi döntéseivel is igyekezett a felperes alátámasztani, különösen azzal, hogy a döntőbizottsági döntések sem egységesek az érintett jogkérdésben.

[34] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[35] A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan az alábbi indokok szerint.

[36] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül. A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. A Kúria felülvizsgálati kérelme elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[37] A felperes a felülvizsgálati kérelmét az Mt. 2. §, 42.§, 52.§, a Kbt. 9. § (8) bekezdés g) pont és 19. § (1)-(3) bekezdés, a Kp. 78. § (1)-(2) bekezdés, a Pp. 276. §, és az Ákr. 2. § és 62. § sérelmére alapította vitatva a jogerős ítélet azon megállapítását, hogy a

perbeli beszerzésekre a Kbt. alkalmazható lenne, másrészt azt, hogy a négy érintett szerződés egybeszámítására sor kerülhetett volna. Kifejtette továbbá, hogy a Kezdeményező olyan időpontot jelölt meg az általa vélt jogsértő cselekménnyről való tudomásszerzéseként, amikor az eljárás lefolytatására nyitvaálló határidő már letelt.

[38] A Kp. 117. § (3) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben nem lehet hivatkozni új jogalapra és olyan új tényre, körülményre, amely nem volt az elsőfokú eljárás tárgya. Figyelemmel arra, hogy a felperes a keresetében nem vitatta az eljárás megindításának jogszerűségét, az ezzel kapcsolatos felülvizsgálati hivatkozások vizsgálatára nem kerülhetett sor.

[39] A Kbt. 4. § (1) bekezdése értelmében a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, építési vagy szolgáltatási koncesszió (ideértve a védelmi és biztonsági tárgyú koncessziót is) megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós szerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

[40] A Kbt. 9. § (8) bekezdés g) pontja alapján a Kbt. rendelkezéseit - ha a szerzés tárgya szolgáltatás megrendelése - nem kell alkalmazni munkaviszony létesítése esetén.

[41] A Kbt. 19. § (3) bekezdése kimondja, hogy ha ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés szerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

[42] A Kúria hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálati eljárásban bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye, nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére, a felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés. Az elsőfokú bíróság tényállás megállapítása során elvégzett bizonyítékok mérlegelésének jogellenességére hivatkozása esetén a jogerős ítélet érintésének csakis akkor van helye, ha a tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat, azok egybevetése során nem a maguk összességében értékelte, ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagy lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. (Kfv.IV.37.739/2020/9., Kfv.IV.37.699/2020/7., Kfv.IV.37.969/2020/9.)

[43] Az ügyben nem vitatottak szerint a perbeli szerzés során a Kbt. szabályai szerint kellett eljárni, figyelemmel arra, hogy a szerzés EFOP projecthez kapcsolódó Unió és költségvetési támogatás felhasználásával valósult meg, valamint a felperes a Kbt. hatálya alá tartozó ajánlatkérő volt.

[44] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, abból helyes jogi következtetésre jutott, a megállapításaival a felülvizsgálati bíróság egyetértett, azokat megismételni szükségtelennek tartja. A jogviszonyok utólagos átminősítése, tényleges tartalma kapcsán további vizsgálat, bizonyítás elvégzése nem volt szükséges. A perben nem volt vitatott ugyanis, hogy a felperes 2019. március 1-én formájában és tartalmában megbízási szerződéseket közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül kötött meg, s azokat (négyből három esetben) csupán a szabálytalansági eljárás és a jogorvoslati eljárás megindítását követően, 2019. november 1-én – kifejezetten a szabálytalansági eljárással érintett szerzések kapcsán tett intézkedésként – módosította „visszamenőlegesen” munkaviszonyá.

[45] A Kúria osztotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a felperes a megkötött szerzések felek közötti utólagos átminősítésére a közbeszerzési jogsértés hiányát

állítva sikerrel nem hivatkozhat. Lényeges ugyanis, hogy a jogsértés ténye, a kötelező közbeszerzési eljárás mellőzésével végzett beszerzés esetében a szerződés megkötésével – a beszerzés időpontjában – bekövetkezett. A perbeli esetben ebben az időpontban azonban a felperes és a vele szerződő személyek közötti jogviszony „tényleges tartalma” ilyen „tényleges tartalom” hiányában eleve nem lehetett megállapítható, vizsgálható. Helytálló volt tehát a jogerős ítélet megállapítása, hogy a jogviszonyokat az írásbeli szerződések alapján kellett megítélni.

[46] Ezt támasztotta alá a felperes azon keresetlevelében foglalt nyilatkozata is, hogy „ugyan elsőként megbízási jogviszony jött létre a Felek között, azonban érzékelve ... azt, hogy a tartalmi elemek alapján valójában munkaviszony jött létre...”. A felek szerződés megkötésekor fennálló akarata tehát kétséget kizáróan megbízási jogviszony és nem munkaviszony létrehozására irányult, ettől eltérő tény a felperes sem állított. A keresete szerint ugyanis a felek csupán a szerződés teljesítése során „érzékelték”, hogy a megvalósult foglalkoztatás – a megkötött szerződéstől eltérően – a munkaviszony jellemzőit hordozta magában. A Kbt. 9. § (8) bekezdés g) pontjából és a 4. § (1) bekezdéséből következően a közbeszerzési eljárást a munkaszerződés megkötése érdekében nem kell lefolytatni, azonban ilyen kivételt a jogszabály a megbízási szerződés megkötését megelőző eljárásra nem tartalmaz. Ezekből következően a felek megbízási szerződés megkötésekor fennálló akarata tekintetében további bizonyítást (így például annak vizsgálatát, hogy a szerződés alapján a közterhek viselése kapcsán a szerződés tartalmára a felek milyen bejelentéseket tettek) nem kellett lefolytatni.

[47] Így a felperes – vagy akár a szerződő felek egyező – azon szándéka és átminősítő döntése, mely a megbízási szerződések jogszerűtlenségének helyreállítására irányult, nem volt alkalmas arra, hogy felülírja a szerződő felek azon eredeti szándékát és cselekményeit, amelynek következtében közöttük a szerződés adott tartalommal létrejött. Éppen ezért mind az elsőfokú bíróság, mind az alperes helytállóan alapozta vizsgálatát a Kbt. szabályaira, s jogszerűen mellőzte a munkajogi szempontú értékelést.

[48] A Kúria felhívja a figyelmet a támadott döntés okfejtésén túl arra, hogy a felperes közpénzből finanszírozta a beszerzéseket, mely források felhasználására és elszámolására mind tagállami, mind uniós szintén speciális szabályok vonatkoznak. Az eltérő foglalkoztatási forma (megbízási szerződés vagy munkaszerződés) eltérő munkajogi és adójogi minősítés alá esik, más és más fizetési kötelezettség társul hozzá a felek oldalán, így az utólagos átminősítés nem eredményezheti a jogsértő helyzet jogszerűvé tételét. Hiszen, ha egy szabálytalansági eljárás során feltárt jogsértés minden következmény nélkül, utólag jogszerűvé tehető lenne, úgy az eljárás célja és a közpénzek védelmének eszköze kiüresedne. A Kúria megítélése szerint tehát a Fővárosi Törvényszék kellő indokát adta annak, hogy a munkajogviszonyra nézve előadott tények alátámasztásaként hivatkozott bizonyítékokat miért hagyta figyelmen kívül és miért nem tartotta szükségesnek további bizonyítási eljárás lefolytatását.

[49] A felülvizsgálati bíróság rögzíti, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében a Legfelsőbb Bíróság több, 2012. január 1. napja előtt született eseti döntésére hivatkozott azt alátámasztva, hogy az elsőfokú bíróság döntése eltér a joggyakorlattól. A felperes által felhívott eseti döntések – egy kivételével – ebből a szempontból nem voltak értékelhetők, mert Magyarország Alaptörvénye a Kúriát 2012. január 1-jétől nevesíti, és bár a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 188. §-a alapján a Kúria szervezeti értelemben és az ítélkezési tevékenység tekintetében a Legfelsőbb Bíróság jogutódja, a Bszi. 2020. április 1-jétől hatályos 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján a „Kúria közzétett határozata” alatt csak a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében 2012.

január 1-jét követően közzétett határozatok értendők. (Jpe.I.60.005/2020, Kfv.IV.37.309/2021/6.)

[50] A felperes által hivatkozott BH2020.373 számú (Mfv.X.10.337/2019. számú ügy) közzétett Kúriai határozat bár a fenti időpont után született, ugyanakkor az érintett munkaügyi jogvitában más tényállás mellett, az ügy elbírálása szempontjából releváns Munka Törvénykönyvről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: régi Mt.) alapján értelmezte a jogviszony minősítését a bíróság. Az ügyben munkaügyi per folyt annak megállapítása érdekében, hogy a felek között – a megvalósult tartalom szerint – valójában munkaszerződés jött létre, s ekként a munkáltató jogellenesen szüntette meg azt. Egyrészt a hivatkozott döntés nem tartalmazott arra utalást, hogy egy közigazgatási szervnek eljárása során - így például a szabálytalanságkezelési eljárás körében - kötelessége lenne a felek közötti jogviszony minősítése, másrészt a már kifejtettek szerint a perbeli esetben a jogviszonyt a – és a projekt finanszírozási forrása miatt a közbeszerzés egészét – az Európai Unió jogi aktusaira és az ezt kiegészítő tagállami jogra figyelemmel kellett megítélni a szerződés megkötésekor fennálló tartalma szerint. Megjegyzendő továbbá, hogy az Mt. fogalmilag sem volt az ügyben alkalmazható.

[51] A Fővárosi Törvényszék tehát helyesen a közbeszerzési határozatot támadó perben nem a szerződő felek között létrejött jogviszonyok jogszerűségét, hanem – a perrendi jogszabályok keretein belül – az alperes döntésének és eljárásának jogszerűségét bírálta el. Mivel tehát az elsőfokú bíróság nem foglalt állást a felek közötti jogviszony kérdésében, így a felperes által hivatkozott BH2020.373 számon közzétett korábbi Kúriai ítélettől sem térhetett el. Éppen ezért a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálni kért ítélet a jogszabályoknak megfelelt, az a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben nem tért el.

[52] A felperes a felülvizsgálati kérelmében általánosságban hivatkozott az Ákr. 2. §-a és 62. §-a megsértésére, ugyanakkor ahhoz kapcsolódóan konkrét eljárási cselekményt vagy jogszabálysértést nem jelölt meg, így azok érdemi vizsgálatára nem lehetett lehetőség.

[53] A Kúria is felhívja a figyelmet arra, hogy a Kbt. 28. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő feladata az, hogy a közbeszerzési eljárást a beszerzés tárgyra és becsült értékére tekintettel megfelelő alapossággal előkészítse. A becsült érték meghatározása és a beszerzések egységének, szétválaszthatóságának vizsgálata a közbeszerzési eljárás előkészítésével kapcsolatos cselekmény. Ennek következtében az előkészítési tevékenység megfelelőségét, a becsült érték meghatározásának jogszerűségét, és ennek keretében a beszerezni kívánt szolgáltatások között fennálló műszaki-gazdasági funkcionális egység fennállását, az annak során megtett cselekmények vizsgálata útján szükséges megítélni.

[54] Így a felperes által a szerződésekhez kapcsolt Függelékek tartalmának nincs jelentősége ebből a szempontból, így azok nem voltak elfogadhatók az előkészítési tevékenység jogszerűségének alátámasztására és a műszaki-gazdasági funkcionális egység hiányának igazolására. A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, s kellő indokát adta, hogy a felperes által hivatkozott Függelékek miért nem bírnak jelentőséggel. A támadott ítélet [45] pontja részletesen tartalmazza mindezt: „a szerződésekből továbbá az sem állapítható meg, hogy azoknak a Függelékek a részét képezték volna, a megbízási szerződések feladatmeghatározás elnevezésű pontjaiban sincs utalás arra, hogy az ellátandó feladatok további részletezése a függelékekben található; a Függelékek továbbá sem keltezést, sem aláírást nem tartalmaznak, amely körülmény az összetartozás tényét szintén nem erősítette.”

[55] Rögzítendő tehát, hogy a felperes az egyes szolgáltatásokat egy projekt keretén belül, a támogatott projekt megvalósítása érdekében szerezte be, a szerződésben szereplő feladatok ugyanazon közvetlen célra irányultak, a projekt keretében megvalósítandó felsőoktatási intézményi fejlesztések, illetve a felsőfokú oktatás minőségének és

hozzáférhetőségének javítására. Ezt erősíti az is, hogy a megbízási szerződések tárgya szinte minden esetben azonos volt, s nagymértékben hasonló tevékenységek ellátását foglalták magukban. Az sem hagyható figyelmen kívül az egységes beszerzés szempontjából, hogy a beszerzéssel kapcsolatos tervezés és döntés egységes volt, ugyanazon személy volt az ajánlatkérő, illetve azonos jogalap és azonos feltételek szerint került sor a szerződések megkötésére. Valamennyi árajánlatkérés 2019. február 15. napján kelt, a szerződések mindegyikét 2019. március 1-én kötötték és a szövegezés nagyfokú azonossága, a szerződések megkötésének körülményei és a szerződésekben rögzített feltételek is az egységes beszerzést támasztják alá.

[56] Így tehát megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság a releváns tényeket feltárva helyes következtetésre jutott, amikor megállapította, hogy a felperes nem vette figyelembe az összes szerződés értékét a beszerzés becsült értékének a meghatározása során, ezáltal – a Kbt. 110 §-ára tekintettel – a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét megsértette. A jogerős ítéletben megállapított tényállás sem okszerűtlen következtetést, sem logikai ellentmondást nem tartalmazott. A Kúria mindezekre figyelemmel azt állapította meg, hogy az alperes határozata nem volt jogszabálysértő, ezért a Fővárosi Törvényszék – a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja szerint – jogszerűen utasította el az alaptalan keresetet, ezért a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[57] *A jogsértés ténye, a kötelező közbeszerzési eljárás mellőzésével végzett beszerzés esetében a szerződés megkötésével bekövetkezik.*

Záró rész

[58] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[59] A felperes a Kp. 35.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (1) és (5) bekezdése alapján köteles az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

[60] A felülvizsgálattal az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (2) bekezdése, 50. § (1) bekezdése szerint felmerült, 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett eljárási illetéket a felperes a Kp. 35. § (1) bekezdésére figyelemmel alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni.

[61] Ezen ítélet ellen a Kp. 116. § d) pontjára figyelemmel nincs helye felülvizsgálatnak.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. előadó bíró, Dr. Dobó Viola s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő